

ADVIES Nr 16 / 2005 van 19 oktober 2005

O. Ref. : SA2 / A / 2005 / 020

BETREFT : Wetsontwerp tot wijziging van artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt – Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 44/1, 5de lid van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt met het oog op de doorzending van bepaalde gegevens aan DE POST en houdende de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen voorgesteld door de politiediensten en de controlediensten van de Federale Overheidsdiensten Mobiliteit en Vervoer en Financiën.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ('WVP'), inzonderheid artikel 29 ;

Gelet op de adviesaanvraag bij hoogdringendheid van de Minister van Justitie d.d. 10 oktober 2005;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 19 oktober 2005 volgend advies uit:

A. INLEIDING

---

1. Op 10 oktober 2005 heeft de Minister van Justitie de Commissie verzocht om dringend advies uit te brengen, binnen een termijn van 21 dagen, inzake het wetsontwerp tot wijziging van artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'het wetsontwerp'), evenals het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 44/1, 5de lid van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt met het oog op de doorzending van bepaalde gegevens aan DE POST en houdende de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen voorgesteld door de politiediensten en de controlediensten van de Federale Overheidsdiensten Mobiliteit en Vervoer en Financiën (hierna 'het ontwerp KB').

De hoogdringendheid van het advies werd door de Minister van Justitie gemotiveerd voor het wetsontwerp (spoedige opname in programmawet), met referentie naar artikel 29 WVP. De Commissie brengt advies uit bij hoogdringendheid binnen een termijn van 21 dagen, zoals gevraagd door de Minister van Justitie, doch dit enkel over de tekst van het wetsontwerp. De Commissie wenst over meer tijd te beschikken om een advies te verstrekken over het ontwerp KB.

B. TOEPASSELIJKE WETGEVING

---

2. De wet van 5 augustus 1992 op het politieambt is van toepassing, evenals de WVP.

C. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

C.1. Artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

3. *'Art. 44/1. : Bij het vervullen van de opdrachten die hun zijn toevertrouwd, kunnen de politiediensten gegevens van persoonlijke aard en inlichtingen inwinnen en verwerken, meer bepaald met betrekking tot de gebeurtenissen, de groeperingen en de personen die een concreet belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie en voor de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie overeenkomstig de artikelen 28bis, 28ter, 55 en 56 van het Wetboek van Strafvordering. Bij het vervullen van hun opdrachten van gerechtelijke en van bestuurlijke politie kunnen de politiediensten op de wijze bepaald door de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de persoonsgegevens verzamelen en verwerken bedoeld in artikel 6 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Deze gegevens en inlichtingen kunnen enkel worden medegedeeld aan de overheden bedoeld in artikel 5, de (Belgische of buitenlandse) politiediensten, de Dienst Enquêtes van het Vast Comité P, de Dienst Enquêtes van het Vast Comité I, de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie evenals aan de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (bij het Vast Comité P en bij het Vast Comité I) die ze nodig hebben voor de uitoefening van hun opdrachten. Ze kunnen eveneens medegedeeld worden aan internationale organisaties voor politionele samenwerking ten aanzien waarvan de Belgische openbare overheden of politiediensten verplichtingen hebben.*

De Koning bepaalt naar welke andere publieke autoriteiten dezelfde gegevens en informatie eveneens mogen medegedeeld worden door een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad die de modaliteiten ervan bepaalt na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.'

4. Voormelde laatste paragraaf werd toegevoegd in artikel 44/1 van de wet op het politieambt door artikel 134, 3° van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het

statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, na advies van de Commissie daaromtrent. De Memorie van toelichting deszake luidde als volgt :

‘De mededeling van de gegevens van persoonlijke aard en van de inlichtingen verwerkt door de politiediensten moet plaats kunnen vinden ten behoeve van overheden en diensten die niet noodzakelijkerwijze opdrachten van gerechtelijke politie of opdrachten van bestuurlijke politie hebben of nog meer die geen inlichting –en veiligheidsdiensten zijn.

Gelet op de gevoeligheid van deze gegevens van persoonlijke aard en van deze inlichtingen moet de mogelijkheid van mededeling ervan worden beperkt tot de overheden punctueel, bepaald door een in Ministerraad overgelegd besluit na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.’

5. Het advies¹ van de Commissie stelde :

‘Het tweede voorstel betreft de invoeging van een vierde lid in artikel 44/1, teneinde de mededeling van gegevens mogelijk te maken naar andere publieke overheden. Dit kan alleen via een in Ministerraad overgelegd besluit, na advies van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze instanties zullen niet noodzakelijk belast zijn met politieopdrachten. Vermits in het voorstel geen melding gemaakt wordt van een duidelijke finaliteit waarvoor deze overdracht noodzakelijk is, veronderstelt de Commissie dat dit past in het kader van de politieopdrachten voorzien in art. 44. In geval andere finaliteiten nagestreefd worden, is het aangewezen deze in de wet op te nemen. In elk geval zal de Commissie streng waken over het uitzonderlijk karakter van de overdracht van gegevens naar dergelijke instanties en de aanwezigheid van voldoende privacywaarborgende beschikkingen....’

C.2. Artikelsgewijze bespreking

6. Enkel het artikel van het wetsontwerp (artikel 2) welk verband houdt met de persoonlijke levenssfeer zal worden geanalyseerd.

Artikel 2

A) Algemeen

7. Het aan de Commissie voorgelegde wetsontwerp wil artikel 44/1 van de wet op het politieambt aanvullen met het volgende vijfde lid :

‘De Koning bepaalt de gegevens en informatie die eveneens mogen worden meegedeeld aan DE POST, onverminderd de toepassing van artikel 13 § 3 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, met het oog op de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad die de modaliteiten van deze gegevensoverdracht bepaalt na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer’.

8. De Memorie van toelichting welke aan de Commissie werd meegedeeld aangaande voormeld wetsontwerp, stelt onder meer als volgt aangaande voormeld artikel 2 :

‘De regering heeft de intentie om de betaling van de onmiddellijke inningen te moderniseren. Tot op heden dienen de voorgestelde onmiddellijke inningen, waarvan de betaling niet ter plaatse gebeurt, te worden betaald door middel van boetezegels. Met de evolutie van de socio-economische context is deze procedure omslachtig en onaangepast geworden zowel voor de burger als voor de politiediensten. De betaling door middel van boetezegels zal dan ook worden afgeschaft en vervangen worden door betaling met overschrijving. ...

---

¹ Advies nr. 43/2001 van 12 november 2001;

Om zoveel mogelijk de administratieve lasten bij de politiediensten te verminderen en voor het gemak van de burgers, wordt de opdracht van de openbare dienst van DE POST gemoderniseerd en zal er gebruik gemaakt worden van de huidige communicatie –en betalingsmiddelen. ...

De tussenkomst van DE POST is noodzakelijk omdat het technisch gezien niet haalbaar is voor de politiediensten om op korte of middellange termijn een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen te implementeren in de bestaande informaticasystemen. ...

Door beroep te doen op DE POST, zijn er daarenboven veel waarborgen voor de privacy. Zo zullen deze werkzaamheden kaderen in de opdracht van openbare dienst van DE POST. ...

De overdracht van gegevens naar DE POST kadert ook in de politieopdrachten voorzien in artikel 44/1 van de wet op het politieambt zoals door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geëist wordt in het advies 43/2001. Immers het voorstellen van een onmiddellijke inning is een wettelijke opdracht voor de politie voorzien in diverse wettelijke bepalingen. ...'

B) Persoonsgegevens

9. Overeenkomstig artikel 1, § 1 WVP is een persoonsgegeven iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatienummer of van één of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor zijn of haar fysieke, fysiologische psychische economische, culturele of sociale identiteit.

In casu zou DE POST over de naam, voornaam en de woon -of verblijfplaats van de overtreder beschikken², hetgeen derhalve wel degelijk *persoonsgegevens* uitmaken.

De Commissie merkt op dat voor wat betreft de gegevens inzake een rechtspersoon, de WVP in principe niet van toepassing is.

10. DE POST zou tevens kennis krijgen van het notitienummer, de datum waarop de inbreuk werd vastgesteld, de naam, adres en zonenummer van de vaststellende politiezone of van de adresgegevens van de federale politie of van de controlediensten van de federale overheidsdiensten Mobiliteit en Vervoer en Financiën, het bedrag van de onmiddellijke inning³. Deze gegevens maken gezien hun aard *gerechtelijke gegevens* uit in de zin van artikel 8 WVP⁴. Zulks wordt trouwens expliciet bevestigd in het Verslag aan de Koning bij het ontwerp kb⁵.

11. De verwerking van gerechtelijke gegevens is overeenkomstig artikel 8 WVP in principe verboden, behoudens indien men valt onder één van de uitzonderingen voorzien in § 2.

In casu lijkt slechts één uitzondering te kunnen worden weerhouden, nl. punt b) : *Door andere personen indien de verwerking noodzakelijk is voor de verwezenlijking van doeleinden die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn vastgesteld.'*

---

² Zie artikel 3 van het ontwerp kb;

³ Idem;

⁴ Gerechtelijk gegeven : tijdens de artikelsgewijze bespreking van de WVP stelde de vertegenwoordiger van de minister dat de term 'verdachte' in de ruimste, niet echt strikt juridische betekenis (van strafvordering) moet worden begrepen : *'het gaat om de persoon waarvan men vermoedt dat hij eventueel een misdrijf zou kunnen hebben gepleegd, zonder dat het om de formele handeling betreffende de inbeschuldigingstelling gaat'* (Verslag namens de Commissie voor de Justitie, uitgebracht door de heren Willems en Landuyt, Parl. St. Kamer 1997-98, nr. 1566/10, 1-109, 83).

⁵ *'Dit koninklijk besluit vormt dan ook de wettelijke basis die DE POST toelaat bepaalde gerechtelijke gegevens te verwerken.'*

C) Evaluatie

12. De memorie van toelichting verantwoordt de overdracht van voormelde gegevens aan DE POST *'omdat het technisch gezien niet haalbaar is voor de politiediensten om op korte of middellange termijn een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen te implementeren in de bestaande informaticasystemen...'*

De Commissie neemt er nota van dat het volgens de memorie van toelichting heden niet mogelijk zou zijn voor de politiediensten omwille van technische oorzaken om in een systeem van overschrijvingen met gestructureerde mededelingen te voorzien.

13. Gelet op deze feitelijke situatie, verzet de Commissie zich in principe niet tegen het in onderaanneming geven door de politiediensten van het systeem van overschrijvingen met gestructureerde mededelingen. De Commissie spreekt zich in dit stadium niet uit over de opportuniteit van de keuze voor DE POST als onderaannemer.

14. De Commissie brengt haar eerder advies nr. 43/2001 (cfr. supra) in herinnering, waarin zij heeft gewezen op het uitzonderlijk karakter van een overdracht van persoonsgegevens afkomstig uit de politiedatabanken naar een *openbare overheid*. Zulks werd eveneens bevestigd in de toenmalige memorie van toelichting, welke expliciet de aandacht vestigde op het gevoelige karakter van de over te dragen gegevens. In voormeld geval ging het over *andere openbare overheden* aan dewelke de informatie kon worden overgedragen, zij het in *zeer uitzonderlijke gevallen*. Er weze aan herinnerd dat het in dit geval persoonsgegevens betreft welke normaliter enkel en alleen ter beschikking zijn van de politie –en veiligheidsdiensten en de gerechtelijke overheden.

15. Indien de beslissing tot het in onderaanneming geven evenwel moet slaan op een derde welke niet wordt gevisieerd door voormeld artikel 44/1 §4 van de wet op het politieambt, dient dit expliciet te worden voorzien door de invoeging van een bijkomende paragraaf in artikel 44/1 van de wet op het politieambt, teneinde te voldoen aan de bepaling van artikel 8, § 2 § (b) WVP (cfr. supra, punt 11), waarbij deze paragraaf de derde aan wie een dergelijke opdracht van onderaanneming wordt toevertrouwd - in voorkomend geval DE POST - expliciet moet definiëren, en tevens de finaliteiten uitdrukkelijk moet bepalen. In dit geval moeten de doeleinden derhalve *uitsluitend* de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen zijn. Het voorliggende wetsontwerp voldoet aan voormelde vereisten.

16. Naar analogie met artikel 44/1, §4 van de wet op het politieambt, moet de Koning bepalen tot welke garanties inzake de bescherming van de verwerkte persoonsgegevens en aan welke verplichtingen/sancties de onderaannemer zal gehouden zijn. De Commissie onderstreept dat dit ontwerp van Koninklijk besluit voor overleg aan de Ministerraad zou moeten voorgelegd worden. In haar advies met betrekking tot het ontwerp van Koninklijk besluit zal de Commissie de noodzakelijke garanties, sancties en verplichtingen dienaangaande uitwerken, aan de naleving waarvan zij haar positief advies met betrekking tot het voorliggend wetsontwerp verbindt. Deze punten betreffen bijvoorbeeld de bewaartermijn van de gegevens alsook het ogenblik waarop hun schrapping is vereist, de modaliteiten en voorwaarden voor raadpleging van de gegevens, de veiligheidsmaatregelen, en het respect van de finaliteit waarvoor de gegevens worden verkregen⁶.

---

⁶ Er dient absoluut te worden vermeden dat de verwerkte persoonsgegevens voor andere doeleinden zouden kunnen worden gebruikt door de onderaannemer, bv. indien het DE POST zou betreffen, onderlijnt de Commissie het risico dat de gegevens tevens zouden worden aangewend in het kader van de bank –en verzekeringsactiviteiten van haar dochteronderneming, De Bank van de Post.

OM DEZE REDENEN,

Gelet op de hierboven vermelde argumentatie, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een positief advies uit over het wetsontwerp waarover zij werd gevat, onder voorbehoud van het feit dat er rekening zal worden gehouden met de gebeurlijke opmerkingen van de Commissie in het kader van haar advies betreffende het ontwerp van kb.

De administrateur,

De voorzitter,

Jo BARET

(get.) Michel PARISSE

Voor de Administrateur verhinderd,

(get.) Patrick VAN WOUWE,
Afdelingshoofd ORM